

САДРЖАЈ

Др Ратомир Ћировић

ПРЕГОВОР ЗА ТРЕЋЕ ИЗМЕЊЕНО И ДОПУЊЕНО ИЗДАЊЕ33

СКРАЋЕНИЦЕ КОЈЕ СУ КОРИШЋЕНЕ У ПРИРУЧНИКУ37

Др Ратомир Ћировић

ИЗМЕНЕ И НОВИНЕ У КОНТНОМ ОКВИРУ 39

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	39
2. СУБЈЕКТИ КОЈИ ПРИМЕЊУЈУ ПРАВИЛНИК О КОНТНОМ ОКВИРУ	39
3. НОВИ И ИЗМЕЊЕНИ РАЧУНИ САДРЖАНИ У КОНТНОМ ОКВИРУ.....	40
3.1. Нови рачуни у Контном оквиру	40
3.2. Рачуни код којих су измењени и допуњени називи	41
3.3. Ранији рачуни који су брисани из Контног оквира	42
4. САДРЖИНА НОРМАТИВНОГ ДЕЛА ПРАВИЛНИКА О КОНТНОМ ОКВИРУ	43
5. НОВИНЕ У ВЕЗИ СА ЕВИДЕНТИРАЊЕМ ИСПРАВКИ ВРЕДНОСТИ.....	43
6. ИЗМЕНЕ САДРЖИНЕ РАЧУНА У КЛАСИ 0: УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ И СТАЛНА ИМОВИНА	44
7. ИЗМЕНЕ САДРЖИНЕ РАЧУНА У КЛАСИ 1: ЗАЛИХЕ И СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ	45
8. ИЗМЕНЕ САДРЖИНЕ РАЧУНА У КЛАСИ 2: КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И ПЛАСМАНИ, НОВЧАНА СРЕДСТВА И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	46
9. ИЗМЕНЕ САДРЖИНЕ РАЧУНА У КЛАСИ 3: КАПИТАЛ	47
10. ИЗМЕНЕ САДРЖИНЕ РАЧУНА У КЛАСИ 4: РЕЗЕРВИСАЊА, ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА.....	47
11. ИЗМЕНЕ САДРЖИНЕ РАЧУНА У КЛАСИ 5: РАСХОДИ.....	48
12. ИЗМЕНЕ САДРЖИНЕ РАЧУНА У КЛАСИ 6: ПРИХОДИ	49
13. ИЗМЕНЕ САДРЖИНЕ РАЧУНА У КЛАСИ 9: ОБРАЧУН ТРОШКОВА И УЧИНАКА	49
14. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	50

Др Ратомир Ћировић

ИЗМЕНЕ И НОВИНЕ У ПРАВИЛНИКУ ЗА МИКРО ПРАВНА ЛИЦА.....53

1. УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД НОРМИ КОЈЕ САДРЖИ ПРАВИЛНИК ЗА МИКРО ПРАВНА ЛИЦА У ОДНОСУ НА РАНИЈИ ПРАВИЛНИК	53
2. НОВЕ ОДРЕДБЕ САДРЖАНЕ У ПРАВИЛНИКУ ЗА МИКРО ПРАВНА ЛИЦА	55
3. ПРИЗНАВАЊЕ У ОКВИРУ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ ИЗДАТАКА ЗА РАЗВОЈ.....	57
4. МОГУЋНОСТ ПРИМЕНЕ МЕТОДА РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ.....	57
5. УКЉУЧИВАЊЕ ТРОШКОВА ПОЗАЈМЉИВАЊА У НАБАВНУ ВРЕДНОСТ ИМОВИНЕ	58

САДРЖАЈ

6. МОГУЋНОСТ ПРИМЕНЕ МЕТОДА РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	59
7. ПРИМЕНА ФЕР ВРЕДНОСТИ КОД ВРЕДНОВАЊА ИНВЕСТИЦИОНИХ НЕКРЕТНИНА	59
8. НОВА КЛАСИФИКАЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА....	60
9. ВРЕДНОВАЊЕ СТАЛНЕ ИМОВИНЕ НАМЕЊЕНЕ ПРОДАЈИ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА ..	60
10. ВРЕДНОВАЊЕ ДРЖАВНИХ ДАВАЊА	61
11. САДРЖИНА НАПОМЕНА УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА МИКРО ПРАВНА ЛИЦА	61
12. ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ПРЕЛАЗАК НА ПРИМЕНУ ПРАВИЛНИКА ЗА МИКРО ПРАВНА ЛИЦА	62

Весна Боровић, Душан Поповић, мр Горан Лазовић, Иван Антић и Данијела Крајић

КЛАСА 0: УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ И ОСТАЛА ИМОВИНА 63

ГРУПА 00 – УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ65

РАЧУН 000 – УПИСАНЕ А НЕУПЛАЋЕНЕ АКЦИЈЕ	68
РАЧУН 001 – УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ УДЕЛИ И УЛОЗИ	72

ГРУПА 01 – НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА75

1. Делокруг одељка – дефиниција нематеријалне имовине	77
2. Признавање	77
3. Нематеријална имовина – утврђивање	78
4. Почетно одмеравање нематеријалне имовине	79
4.1. Стицање нематеријалне имовине	79
5. Одмеравање нематеријалне имовине након почетног признавања	92
5.1. Почетна примена политике ревалоризације	94
6. Амортизација нематеријалне имовине	94
6.1. Корисни век трајања	94
6.2. Амортизациони период	95
6.3. Основица за обрачун амортизације	95
6.4. Методе амортизације	95
6.5. Провера амортизационог периода и метода амортизације	97
7. Обезвређење нематеријалне имовине	97
8. Повлачење из употребе и отуђење нематеријалне имовине	98
9. Обелодањивање	98
РАЧУН 010 – УЛАГАЊА У РАЗВОЈ	99
РАЧУН 011 – КОНЦЕСИЈЕ, ПАТЕНТИ, ЛИЦЕНЦЕ, РОБНЕ И УСЛУЖНЕ МАРКЕ	102
РАЧУН 012 – СОФТВЕР И ОСТАЛА ПРАВА	105
РАЧУН 013 – ГУДВИЛ	107
РАЧУН 014 – ОСТАЛА НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	110
РАЧУН 015 – НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА УЗЕТА У ЛИЗИНГ	111
РАЧУН 016 – НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА У ПРИПРЕМИ	111
РАЧУН 017 – АВАНСИ ЗА НЕМАТЕРИЈАЛНУ ИМОВИНУ	112

ГРУПА 02 – НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА 113

1. Некретнине, постројења и опрема.....	116
1.1. Критеријуми за признавање НПО	117
1.2. Почетно мерење НПО	118
1.3. Вредновање НПО после почетног признавања.....	123
1.4. Признавање резервних делова, опреме за сервисирање и помоћне опреме (алата и инвентара) као НПО.....	126
1.5. Признавање замењених делова (адаптација, реконструкција и сл.) као НПО	127
1.6. Амортизација НПО	128
1.7. Обезвређивање (умањење вредности) НПО.....	128
1.8. НПО намењене продаји	128
1.9. Размена НПО	128
1.10. Измена у првобитној процени трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на којем се средство налази као елементима набавне вредности НПО	129
1.11. Отуђење и расходовање НПО (престанак признавања)	133
1.12. Обелодањивање информација о НПО	134
2. Инвестиционе некретнине.....	134
2.1. Почетно признавање и одмеравање инвестиционе некретнине (приликом набавке)	136
2.2. Одмеравање инвестиционе некретнине после почетног признавања	136
2.3. Преноси са инвестиционе некретнине и на инвестициону некретнину када дође до промене у намени некретнине.....	137
2.4. Обелодањивање инвестиционих некретнина	139
РАЧУН 020 – ПОЉОПРИВРЕДНО И ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ.....	139
1. Куповина земљишта.....	141
2. Уношење пољопривредног земљишта као улога у капитал привредног друштва.....	142
3. Давање пољопривредног и осталог земљишта у закуп (земљиште се вреднује по набавној вредности и исказује на рачуну 020)	142
4. Продаја пољопривредног и осталог земљишта	143
5. Резервисање за трошкове обнављања пољопривредног земљишта ..	144
6. Ревалоризација пољопривредног и осталог земљишта	145
7. Обезвређење пољопривредног и осталог земљишта	148
8. Улагања на сопственом пољопривредном и осталом земљишту која се амортизују.....	149
9. Узимање пољопривредног и осталог земљишта у закуп и улагања на закупљеном земљишту.....	149
РАЧУН 021 – ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ.....	150
1. Куповина земљишта са новоизграђеним грађевинским објектом на том земљишту – пословним простором.....	151
2. Набавка грађевинског земљишта за изградњу стамбеног објекта за продају на тржишту.....	152
3. Промет неизграђеног грађевинског земљишта на којем постоји право грађења на основу грађевинске дозволе издате обвезнику ПДВ – преносиоцу земљишта, заједно са пројектном и другом документацијом	153
4. Ревалоризација грађевинског земљишта.....	155

РАЧУН 022 – ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	155
1. Куповина пословног простора у току изградње грађевинског објекта од грађевинског предузећа – инвеститора, обвезника ПДВ, са уговореном валутном клаузулом	156
2. Куповина новоизграђеног, као и претходно коришћеног пословног простора, уз обавезу плаћања пореза на пренос апсолутних права.	160
3. Куповина новоизграђеног, као и претходно коришћеног пословног простора, без обавезе плаћања ПДВ и без обавезе плаћања пореза на пренос апсолутних права, тј. без плаћања било каквих пореза	161
4. Изградња пословног објекта, коју врши инвеститор ангажовањем извођача радова из области грађевинарства	164
5. Изградња грађевинског објекта (пословног простора) у властитој режији	167
6. Заједничка изградња грађевинског објекта	169
6.1. Изградња грађевинског објекта по уговору о тзв. заједничкој изградњи	169
6.2. Уговори о суфинансирању изградње објекта	177
7. Укључивање трошкова позајмљивања у набавну вредност грађевинског објекта (средства које се квалификује)	179
8. Стицање грађевинског објекта путем размене	182
9. Стицање грађевинског објекта уз државна давања	183
10. Стицање грађевинског објекта као улога у капитал привредног друштва	185
11. Уређење околине грађевинског објекта (ограда, паркиралиште, стаза и сл.)	188
12. Признавање замене делова, адаптације, реконструкције и сл. грађевинског објекта	189
13. Признавање дела грађевинског објекта као посебног основног средства	191
14. Амортизација грађевинског објекта	192
15. Продаја већ коришћеног грађевинског објекта по вредности већој од књиговодствене (добивици од продаје)	192
16. Продаја већ коришћеног грађевинског објекта по вредности мањој од садашње (губици од продаје)	192
17. Расходовање грађевинских објеката	193
18. Признавање станова и стамбених зграда, који чине пословну имовину.	194
19. Обезвређење (умањење) вредности грађевинских објеката.	195
20. Ревалоризација грађевинских објеката.	195
РАЧУН 023 – ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	206
1. Куповина постројења и опреме (превоз, монтажа, модификација, обука)	208
2. Куповина постројења и опреме из кредита	211
3. Куповина постројења и опреме са одложеним плаћањем ван уобичајених услова кредитирања	213
4. Набавка постројења и опреме уз државна давања	215
5. Прибављање постројења и опреме разменом.	215
6. Куповина опреме која је већ коришћена	217
7. Стицање опреме као улога у капитал привредног друштва	218
8. Употреба сопствених производа за постројење и опрему.	218
9. Употреба робе за постројење и опрему.	219

10. Накнадна улагања (накнадни издаци) после пуштања у рад постројења и опреме	219
10.1. Реконструкција постројења и опреме – накнадни издаци који се капитализују (повећавају вредност опреме)	220
10.2. Замена дела опреме – накнадни издаци који се капитализују и класификују као посебна опрема	220
11. Вишак постројења и опреме	221
12. Мањак постројења и опреме	222
13. Расхоровање постројења и опреме	223
14. Продаја постројења и опреме	226
15. Пренос постројења и опреме без накнаде	227
16. Обезвређење (умањење) вредности постројења и опреме	228
17. Ревалоризација постројења и опреме	229
18. Прибављање опреме и објеката путем лизинга	229
РАЧУН 024 – ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ	256
1. Набавка инвестиционе некретнине	257
2. Реконструкција и адаптација инвестиционе некретнине (на терет средстава власника инвестиционе некретнине)	257
3. Реконструкција и адаптација инвестиционих некретнина (на терет средстава закупца)	258
4. Промена вредности инвестиционе некретнине и усклађивање књиговодствене вредности са фер вредношћу	259
5. Пренос инвестиционе некретнине у осталу некретнину	259
6. Отуђење инвестиционе некретнине	260
РАЧУН 025 – НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА УЗЕТА У ЛИЗИНГ СА ПРАВОМ КОРИШЋЕЊА ПРЕКО ГОДИНУ ДАНА	262
РАЧУН 026 – ОСТАЛЕ НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	262
РАЧУН 027 – НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА У ПРИПРЕМИ	263
РАЧУН 028 – УЛАГАЊА НА ТУЂИМ НЕКРЕТНИНАМА, ПОСТРОЈЕЊИМА И ОПРЕМИ	265
1. Улагања у закупљени грађевински објекат за потребе обављања делатности	265
2. Улагања у закупљено пољопривредно и остало земљиште за потребе обављања делатности	269
РАЧУН 029 – АВАНСИ ЗА НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМУ	270
ГРУПА 03 – БИОЛОШКА СРЕДСТВА	273
Одмеравање – модел фер вредности	275
Обелодањивање – модел фер вредности	276
Одмеравање – модел набавне вредности/цене коштања	276
Обелодањивање – модел набавне вредности/цене коштања	276
Признавање и процењивање биолошких средстава у складу са Правилником за микро правна лица и предузетнике	277
РАЧУН 030 – ШУМЕ	278
РАЧУН 031 – ПЛОДОНОСНИ ВИШЕГОДИШЊИ ЗАСАДИ	280
РАЧУН 032 – ОСТАЛИ ВИШЕГОДИШЊИ ЗАСАДИ	283
РАЧУН 033 – ОСНОВНО СТАДО	283
Књижења промена на основном стаду у току обрачунског периода	285
Књижење набавке основног стада	285
Књижење продаје основног стада	286
Књижење принудног клања основног стада	286

САДРЖАЈ

Књижење угинућа основног стада	287
Књижења промена на основном стаду на крају обрачуноског периода ..	288
Књижење приплода основног стада	288
Књижење превођења између категорија основног стада	288
Књижење превођења основног стада у тов	289
Књижење мањкова и вишкова основног стада	290
Утврђивање и књижење прираста основног стада	290
Обрачун и књижење амортизације основног стада	291
Утврђивање и књижење вредносног усклађивања основног стада	292
Основно стадо код коопераната индивидуалних пољопривредника ..	293
РАЧУН 037 – БИОЛОШКА СРЕДСТВА У ПРИПРЕМИ	295
РАЧУН 038 – АВАНСИ ЗА БИОЛОШКА СРЕДСТВА	295
ГРУПА 04 – ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	297
Признавање и престанак признавања финансијских пласмана	298
Рачуноводствено обухватање дугорочних финансијских пласмана према Правилнику о контном оквиру	299
Дугорочни финансијски пласмани у складу са МСФИ за МСП	300
Дугорочни финансијски пласмани у складу са Правилником за микро правна лица	309
Учешћа у капиталу	313
РАЧУН 040 – УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ЗАВИСНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА	317
РАЧУН 041 – УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРИДРУЖЕНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА И ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОДУХВАТИМА	324
РАЧУН 042 – УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ОСТАЛИХ ПРАВНИХ ЛИЦА И ДУГОРОЧНЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛИ УКУПНИ РЕЗУЛТАТ	331
Пласмани у облику дугорочних кредита и зајмова у земљи и иностранству	338
РАЧУН 043 – ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА У ЗЕМЉИ	341
РАЧУН 044 – ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ МАТИЧНОМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА У ИНОСТРАНСТВУ	343
РАЧУН 045 – ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ	345
РАЧУН 046 – ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО АМОРТИЗОВНОЈ ВРЕДНОСТИ	348
РАЧУН 047 – ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ И ОТКУПЉЕНИ СОПСТВЕНИ УДЕЛИ	352
РАЧУН 048 – ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	362
Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана	366
Рекласификација финансијских средстава	367
ГРУПА 05 – ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	373
Регулатива дугорочних потраживања за мала и средња правна лица	374
Рачуноводствено обухватање дугорочних потраживања према Правилнику о контном оквиру	375
РАЧУН 050 – ПОТРАЖИВАЊА ОД МАТИЧНОГ И ЗАВИСНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА	375
РАЧУН 051 – ПОТРАЖИВАЊА ОД ОСТАЛИХ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА	378
РАЧУН 052 – ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ НА РОБНИ КРЕДИТ	379
РАЧУН 053 – ПОТРАЖИВАЊА ЗА ПРОДАЈУ ПО УГОВОРИМА О ФИНАНСИЈСКОМ ЛИЗИНГУ ..	381

РАЧУН 054 – ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ЈЕМСТВА	382
РАЧУН 055 – СПОРНА И СУМЊИВА ПОТРАЖИВАЊА	386
РАЧУН 056 – ОСТАЛА ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	389
Исправка вредности дугорочних потраживања	389

*Душан Поповић, др Ратомир Ћировић, Тијана Павловић, Весна Боровић
и Данијела Крајић*

КЛАСА 1 – ЗАЛИХЕ 393

КЛАСА 1 – ЗАЛИХЕ 394

1. Делокруг Одељка 13 – Залихе	394
2. Одмеравање залиха	395
3. Умањење вредности залиха	397
4. Признавање расхода	397
5. Обелодањивање	398

ГРУПА 10 – ЗАЛИХЕ МАТЕРИЈАЛА 399

РАЧУН 100 – ОБРАЧУН НАБАВНЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА МАТЕРИЈАЛА, РЕЗЕРВНИХ ДЕ- ЛОВА, АЛАТА И СИТНОГ ИНВЕНТАРА	400
Одмеравање залиха материјала	400
РАЧУН 101 – МАТЕРИЈАЛ	402
Методи обрачуна утрошка материјала	404
Евиденција по ФИФО методи	405
Евиденција по методу пондерисане просечне цене	406
Метод планске цене	406
Продаја материјала	408
Мањак или вишак материјала	409
РАЧУН 102 – РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ	410
РАЧУН 103 – АЛАТ И СИТАН ИНВЕНТАР	411
РАЧУН 104 – МАТЕРИЈАЛ, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ, АЛАТ И СИТАН ИНВЕНТАР У ОБРАДИ, ДОРАДИ И МАНИПУЛАЦИЈИ	413
Исправка вредности залиха материјала	414

ГРУПА 11 – НЕДОВРШЕНА ПРОИЗВОДЊА И УСЛУГЕ 415

РАЧУНИ 110 – НЕДОВРШЕНА ПРОИЗВОДЊА И 111 – НЕДОВРШЕНЕ УСЛУГЕ	416
--	-----

ГРУПА 12 – ГОТОВИ ПРОИЗВОДИ 419

РАЧУН 120 – ГОТОВИ ПРОИЗВОДИ	419
1. Начин књижења производње, готових производа и промене вред- ности залиха на крају обрачунског периода	420
2. Утврђивање финансијског резултата од продаје готових производа ..	425

ГРУПА 13 – РОБА 427

РАЧУН 130 – ОБРАЧУН НАБАВКЕ РОБЕ	428
1. Обрачун набавке робе	429
2. Укалкулисани зависни трошкови набавке	433
3. Евиденција о стању, набавци и продаји робе (група рачуна 13 или рачун 911)	434

САДРЖАЈ

РАЧУН 131 – РОБА У МАГАЦИНУ	437
1. Обрачунавање и књижење кала, растура, квара и лома	439
2. Вишак робе у магацину	441
3. Мањак робе у магацину	441
4. Исправка вредности робе у магацину	443
РАЧУН 132 – РОБА У ПРОМЕТУ НА ВЕЛИКО	445
1. Рачуноводствена евиденција промета на велико	445
2. Обрачун излаза вредности залиха	448
3. Нивелација цена робе (навише и наниже)	451
4. Одобравање попушта у промету на велико	452
5. Коришћење робе за сопствене потребе	456
6. Повраћај робе	459
7. Исправка вредности робе у промету на велико	469
8. Некретнине и опрема набављени ради даље продаје	472
РАЧУН 133 – РОБА У СКЛАДИШТУ, СТОВАРИШТУ И ПРОДАВНИЦАМА КОД ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА	474
1. Складиштење робе	475
2. Консигнациона продаја робе узете од страног лица	476
2.1. Царинско складиштење	477
2.2. Продаја стране консигнационе робе	479
3. Консигнациона продаја домаће робе у иностранству	481
РАЧУН 134 – РОБА У ПРОМЕТУ НА МАЛО	482
1. Трговина на мало	482
2. Књижење пословних промена у трговини на мало	487
2.2. Продаја робе коју врше трговци	491
3. Обрачун разлике у цени робе	501
4. Исправка вредности робе у промету на мало	506
РАЧУН 135 – РОБА У ОБРАДИ, ДОРАДИ И МАНИПУЛАЦИЈИ	508
РАЧУН 136 – РОБА У ТРАНЗИТУ	510
РАЧУН 137 – РОБА НА ПУТУ	512
ГРУПА 14 – СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ	515
РАЧУН 140 – НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ	518
РАЧУН 141 – ЗЕМЉИШТЕ НАМЕЊЕНО ПРОДАЈИ	519
РАЧУН 142 – ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ НАМЕЊЕНИ ПРОДАЈИ	520
РАЧУН 143 – ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ НАМЕЊЕНЕ ПРОДАЈИ	524
РАЧУН 144 – ОСТАЛЕ НЕКРЕТНИНЕ НАМЕЊЕНЕ ПРОДАЈИ	525
РАЧУН 145 – ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ	525
РАЧУН 146 – БИОЛОШКА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ	526
РАЧУН 147 – СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	527
ГРУПА 15 – ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА ЗАЛИХЕ И УСЛУГЕ	533
РАЧУН 150 – ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА МАТЕРИЈАЛ, РЕЗЕРВНЕ ДЕЛОВЕ И СИТАН ИНВЕНТАР У ЗЕМЉИ	534
РАЧУН 151 – ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА МАТЕРИЈАЛ, РЕЗЕРВНЕ ДЕЛОВЕ И СИТАН ИНВЕНТАР У ИНОСТРАНСТВУ	535
РАЧУН 152 – ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА РОБУ И СТАЛНА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ПРИБАВЉАЈУ РАДИ ДАЉЕ ПРОДАЈЕ У ЗЕМЉИ	536

РАЧУН 153 – ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА РОБУ И СТАЛНА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ПРИБАВЉАЈУ РАДИ ДАЉЕ ПРОДАЈЕ У ИНОСТРАНСТВУ	538
РАЧУН 154 – ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА УСЛУГЕ У ЗЕМЉИ	540
РАЧУН 155 – ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА УСЛУГЕ У ИНОСТРАНСТВУ	541
Исправка вредности плаћених аванса	542

*Душан Поповић, др Ратомир Ћировић, Тијана Павловић, Весна Боровић
и Данијела Крајић*

КЛАСА 2: КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, НОВЧАНА СРЕДСТВА И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА 545

ГРУПА 20 – ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ..... 549

РАЧУН 200 – КУПЦИ У ЗЕМЉИ – МАТИЧНО И ЗАВИСНА ПРАВНА ЛИЦА	551
РАЧУН 201 – КУПЦИ У ИНОСТРАНСТВУ – МАТИЧНО И ЗАВИСНА ПРАВНА ЛИЦА	553
РАЧУН 202 – КУПЦИ У ЗЕМЉИ – ОСТАЛА ПОВЕЗАНА ЛИЦА	553
РАЧУН 203 – КУПЦИ У ИНОСТРАНСТВУ – ОСТАЛА ПОВЕЗАНА ЛИЦА	554
РАЧУН 204 – КУПЦИ У ЗЕМЉИ	555
РАЧУН 205 – КУПЦИ У ИНОСТРАНСТВУ	557
РАЧУН 206 – ОСТАЛА ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	559
Исправка вредности потраживања од купаца	559

ГРУПА 21 – ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА 563

РАЧУН 210 – ПОТРАЖИВАЊА ОД ИЗВОЗНИКА – ИЗВОЗ ЗА ТУЋ РАЧУН	563
РАЧУН 211 – ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ УВОЗА ЗА ТУЋ РАЧУН	566
РАЧУН 212 – ПОТРАЖИВАЊА ИЗ КОМИСИОНЕ И КОНСИГНАЦИОНЕ ПРОДАЈЕ	569
РАЧУН 218 – ОСТАЛА ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	571
Исправка вредности потраживања из специфичних послова	573

ГРУПА 22 – ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА 575

РАЧУН 220 – ПОТРАЖИВАЊА ЗА КАМАТУ И ДИВИДЕНДЕ	575
РАЧУН 221 – ПОТРАЖИВАЊА ОД ЗАПОСЛЕНИХ	579
РАЧУН 222 – ПОТРАЖИВАЊА ОД ДРЖАВНИХ ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА	580
РАЧУН 223 – ПОТРАЖИВАЊА ЗА ВИШЕ ПЛАЋЕН ПОРЕЗ НА ДОБИТ	580
РАЧУН 224 – ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРЕПЛАЋЕНИХ ОСТАЛИХ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА	582
РАЧУН 225 – ПОТРАЖИВАЊА ЗА НАКНАДЕ ЗАРАДА КОЈЕ СЕ РЕФУНДИРАЈУ	583
РАЧУН 226 – ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ НАКНАДА ШТЕТА	585
РАЧУН 227 – ПОТРАЖИВАЊА ЗА ПРИХОДЕ ПО ПОСЕБНИМ ПРОПИСИМА	586
РАЧУН 228 – ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	587
Исправка вредности других потраживања	588

ГРУПА 23 – КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ..... 589

Рачуноводствено обухватање краткорочних финансијских пласмана према Правилнику о контном оквиру	589
Краткорочни финансијски пласмани у складу са МСФИ за МСП	590
Краткорочни финансијски пласмани у складу са Правилником за микро правна лица	591

САДРЖАЈ

РАЧУН 230 – КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ПЛАСМАНИ – МАТИЧНА И ЗАВИСНА ПРАВНА ЛИЦА.....	592
РАЧУН 231 – КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ПЛАСМАНИ – ОСТАЛА ПОВЕЗАНА ЛИЦА.....	596
РАЧУН 232 – КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ У ЗЕМЉИ.....	597
РАЧУН 233 – КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ У ИНОСТРАНСТВУ.....	598
РАЧУН 234 – ДЕО ДУГОРОЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАСМАНА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.....	600
РАЧУН 235 – ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО АМОРТИЗОВАНОЈ ВРЕДНОСТИ – ДЕО КОЈИ ДОСПЕВА ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.....	602
РАЧУН 236 – ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА.....	603
РАЧУН 237 – ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ НАМЕЊЕНЕ ПРОДАЈИ ИЛИ ПОНИШТАВАЊУ И ОТКУПЉЕНИ СОПСТВЕНИ УДЕЛИ НАМЕЊЕНИ ПРОДАЈИ ИЛИ ПОНИШТАВАЊУ.....	606
РАЧУН 238 – ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ ДЕРИВАТА.....	613
РАЧУН 239 – ОСТАЛИ КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ.....	616
Исправка вредности краткорочних финансијских пласмана.....	619
ГРУПА 24 – ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА.....	623
РАЧУН 240 – ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ – ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ.....	623
РАЧУН 241 – ТЕКУЋИ (ПОСЛОВНИ) РАЧУНИ.....	624
РАЧУН 242 – ИЗДВОЈЕНА НОВЧАНА СРЕДСТВА И АКРЕДИТИВИ.....	625
РАЧУН 243 – БЛАГАЈНА.....	626
РАЧУН 244 – ДЕВИЗНИ РАЧУН.....	628
РАЧУН 245 – ДЕВИЗНИ АКРЕДИТИВИ.....	631
РАЧУН 246 – ДЕВИЗНА БЛАГАЈНА.....	631
РАЧУН 248 – ОСТАЛА НОВЧАНА СРЕДСТВА.....	632
РАЧУН 249 – НОВЧАНА СРЕДСТВА ЧИЈЕ ЈЕ КОРИШЋЕЊЕ ОГРАНИЧЕНО ИЛИ ВРЕДНОСТ УМАЊЕНА.....	632
ГРУПА 27 – ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ.....	635
1. Претходни порез.....	635
2. Обавеза вођења евиденције и обрачуна ПДВ.....	638
3. Евиденција ПДВ по прописима о рачуноводству.....	640
РАЧУН 270 – ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ У ПРИМЉЕНИМ РАЧУНИМА ПО ОПШТОЈ СТОПИ (ОСИМ ПЛАЋЕНИХ АВАНСА).....	641
Исправка претходног пореза приликом измене основице.....	644
Исправка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности.....	647
Претходни ПДВ обрачунат на промет у текућем периоду који се признаје у наредном пореском периоду.....	649
Стицање права на одбитак претходног пореза код евидентирања за обавезу плаћања ПДВ.....	650
Подела претходног пореза и сразмерни порески одбитак.....	654
РАЧУН 271 – ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ У ПРИМЉЕНИМ РАЧУНИМА ПО ПОСЕБНОЈ СТОПИ (ОСИМ ПЛАЋЕНИХ АВАНСА).....	661
РАЧУН 272 – ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ У ДАТИМ АВАНСИМА ПО ОПШТОЈ СТОПИ ...	663
Пример када је у једном пореском периоду плаћен аванс, а у другом извршен промет.....	668

РАЧУН 273 – ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ У ДАТИМ АВАНСИМА ПО ПОСЕБНОЈ СТОПИ	670
РАЧУН 274 – ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ПЛАЋЕН ПРИ УВОЗУ ДОБАРА ПО ОПШТОЈ СТОПИ	670
РАЧУН 275 – ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ПЛАЋЕН ПРИ УВОЗУ ДОБАРА ПО ПОСЕБНОЈ СТОПИ	672
РАЧУН 276 – ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ОБРАЧУНАТ НА УСЛУГЕ ИНОСТРАНИХ ЛИЦА	674
Одређивање места промета услуга када је прималац услуга порески обвезник, односно лице које није порески обвезник (општа правила)	675
Изузеци од општих правила при утврђивању места промета услуга	677
РАЧУН 277 – НАКНАДНО ВРАЋЕНИ ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ КУПЦИМА – СТРАНИМ ДРЖАВЉАНИМА	679
РАЧУН 278 – ПДВ НАДОКНАДА ПОЉОПРИВРЕДНИЦИМА ЗА ИСПОРУЧЕНА ДОБРА И УСЛУГЕ	680
РАЧУН 279 – ПОТРАЖИВАЊА ЗА ВИШЕ ПЛАЋЕНИ ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	682
ГРУПА 28 – АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	685
РАЧУН 280 – УНАПРЕД ПЛАЋЕНИ ТРОШКОВИ	686
РАЧУН 281 – ПОТРАЖИВАЊА ЗА НЕФАКТУРИСАНИ ПРИХОДИ	688
РАЧУН 282 – РАЗГРАНИЧЕНИ ТРОШКОВИ ПО ОСНОВУ ОБАВЕЗА	690
РАЧУН 288 – ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	691
РАЧУН 289 – ОСТАЛА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	697

Весна Боровић

КЛАСА 3: КАПИТАЛ

699

ГРУПА 30 – ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ	703
(Не)обавезност подударања основног капитала исказаног у пословним књигама са основним капиталом уписаним у Регистар привредних субјеката	704
РАЧУН 300 – АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ	705
1. Врсте акција	706
1.1. Обичне акције	707
1.2. Преференцијалне (приоритетне) акције	707
2. Исказивање акција	709
3. Књижења пословних промена	710
3.1. Оснивање акционарског друштва	710
3.2. Повећање основног капитала	711
3.3. Смањење основног капитала	716
3.4. Рачуноводствено евидентирање сопствених акција	719
РАЧУН 301 – УДЕЛИ ДРУШТВА С ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ	720
1. Повећање основног капитала	722
1.1. Повећање основног капитала новим улозима	722
1.2. Повећање основног капитала из средстава друштва	722
1.3. Повећање основног капитала претварањем потраживања према друштву у основни капитал	723

1.4. Повећање основног капитала из средстава друштва претварањем (конверзијом) додатних уплата у основни капитал	724
2. Смањење основног капитала	724
3. Сопствени удели друштва	725
РАЧУН 302 – УЛОЗИ	726
РАЧУН 303 – ДРЖАВНИ КАПИТАЛ	727
РАЧУН 304 – ДРУШТВЕНИ КАПИТАЛ	728
РАЧУН 305 – ЗАДРУЖНИ УДЕЛИ	728
РАЧУН 306 – ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	729
РАЧУН 307 – УЛОЗИ – СОПСТВЕНИ ИЗВОРИ ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА – УЛОЗИ ОСНИВАЧА И ДРУГИХ ЛИЦА	730
РАЧУН 309 – ОСТАЛИ ОСНОВНИ КАПИТАЛ	731
Пренос имовине без накнаде и опрост обавеза од стране власника капитала привредног друштва	732
ГРУПА 31 – УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	739
РАЧУН 310 – УПИСАНЕ А НЕУПЛАЋЕНЕ АКЦИЈЕ	739
РАЧУН 311 – УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ УДЕЛИ И УЛОЗИ	740
ГРУПА 32 – РЕЗЕРВЕ	743
РАЧУН 321 – ЗАКОНСКЕ РЕЗЕРВЕ	743
РАЧУН 322 – СТАТУТАРНЕ И ДРУГЕ РЕЗЕРВЕ	744
РАЧУН 323 – ДОДАТНЕ УПЛАТЕ КОЈИМА СЕ НЕ ПОВЕЋАВА КАПИТАЛ	745
Начин утврђивања обавезе додатних уплата	745
Последице неизвршења додатне уплате	746
Мogućност враћања додатне уплате	746
Ограничење плаћања (повраћаја) додатних уплата	748
Рачуноводствено евидентирање додатних уплата	749
ГРУПА 33 – РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ	755
РАЧУН 330 – РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	756
РАЧУН 331 – АКТУАРСКИ ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ПЛАНОВА ДЕФИНИСАНИХ ПРИМАЊА	765
РАЧУН 332 – ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ УЛАГАЊА У ВЛАСНИЧКЕ ИНСТРУМЕНТЕ КАПИТАЛА	765
РАЧУН 333 – ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ УДЕЛА У ОСТАЛОМ СВЕОБУХВАТНОМ ДОБИТКУ ИЛИ ГУБИТКУ ПРИДРУЖЕНИХ ДРУШТАВА	769
РАЧУН 334 – ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ИНОСТРАНОГ ПОСЛОВАЊА	771
РАЧУН 335 – ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ ОД ИНСТРУМЕНАТА ЗАШТИТЕ НЕТО УЛАГАЊА У ИНОСТРАНО ПОСЛОВАЊЕ	772
РАЧУН 336 – ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ИНСТРУМЕНАТА ЗАШТИТЕ РИЗИКА (ХЕЏИНГА) НОВЧАНОГ ТОКА	772
РАЧУН 337 – ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛИ УКУПАН РЕЗУЛТАТ	773

ГРУПА 34 – НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК 775

РАЧУН 340 – НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК РАНИЈИХ ГОДИНА	776
1. Исправка грешака ранијих периода	776
2. Промене рачуноводствених политика	778
3. Процена по фер вредности и прихватање те вредности као вероватне набавне вредности	779
4. Прво утврђивање одложених пореза и дугорочних резервисања ради одласка у пензију	780
5. Расподела добити	782
5.1. Расподела добити у ортачком друштву	783
5.2. Расподела добити у командитном друштву	784
5.3. Расподела добити у друштву с ограниченом одговорношћу	784
5.4. Расподела добити у акционарском друштву	786
5.5. Расподела добити у задругама	788
5.6. Порески аспект расподеле добити	788
РАЧУН 341 – НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ	790

ГРУПА 35 – ГУБИТАК 791

РАЧУН 350 – ГУБИТАК РАНИЈИХ ГОДИНА	792
1. Покриће губитка	792
РАЧУН 351 – ГУБИТАК ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ	793

*Горан Лазовић, др Милан Неговановић, Тијана Павловић, др Ратомир Ћировић
и Весна Боровић*

**КЛАСА 4: РЕЗЕРВИСАЊА, ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА
РАЗГРАНИЧЕЊА 795**

ГРУПА 40 – ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА 797

Услови за признавање резервисања у финансијским извештајима	799
Резервисања која се признају у складу са рачуноводственим прописима	800
Обавезност резервисања, рачуноводствене политике и рачуновод- ствене процене	801
Резервисања која се признају као расходи у пореском билансу	801
Почетно и накнадно одмеравање резервисања (процена, преиспити- вање и употреба резервисања)	802
Процена резервисања	802
Употреба резервисања	803
Преиспитивање резервисања	803
Обавеза дисконтовања	804
Резервисања, догађаји после извештајног периода и грешке	806
РАЧУН 400 – РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ТРОШКОВЕ У ГАРАНТНОМ РОКУ	811
РАЧУН 401 – РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ТРОШКОВЕ ОБНАВЉАЊА ПРИРОДНИХ БОГАТСТАВА	816
РАЧУН 402 – РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ЗАДРЖАНЕ КАУЦИЈЕ И ДЕПОЗИТЕ	817
РАЧУН 403 – РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ТРОШКОВЕ РЕСТРУКТУРИРАЊА	819

САДРЖАЈ

РАЧУН 404 – РЕЗЕРВИСАЊА ЗА НАКНАДЕ И ДРУГЕ БЕНЕФИЦИЈЕ ЗАПОСЛЕНИХ	822
1. Да ли уводити резервисања по основу отпремнина приликом одласка у пензију и по основу јубиларних награда?	824
2. Резервисања по основу примања запослених из угла Закона о порезу на добит.	825
3. Резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију	826
Признавање и одмеравање	826
Отежавајући фактори за увођење резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију у нашим условима	827
Основне разлике у Одељку 28 МСФИ за МСП у односу на МРС 19 у погледу резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију.	828
Компоненте нето промене обавезе по основу резервисања за отпремнине.	829
Препоруке у погледу актуарских претпоставки.	830
Дисконтна стопа	830
Стопа раста зарада	831
Отпремнина приликом одласка у пензију.	832
Флукуација и морталитет запослених	833
Књижење резервисања	834
Обавезе у погледу обелодањивања	835
Пример обрачуна резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију	836
Додатни обрачун за потребе обелодањивања	843
Разлози насталих актуарских добитака/губитака	849
4. Резервисања за јубиларне награде	849
РАЧУН 405 – РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ТРОШКОВЕ СУДСКИХ СПОРОВА.	851
РАЧУН 409 – ОСТАЛА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	852
Штетни уговори.	852
Надокнаде (рефундирања) од других	852
Потенцијалне обавезе и потенцијална имовина	855
Обелодањивања	855
ГРУПА 41 – ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	857
Основни (дужнички) финансијски инструменти (одељак 11 МСФИ за МСП / члан 35. Правилника за микро правна лица)	860
Услови за признавање.	860
Почетно и накнадно вредновање	861
Престанак признавања	863
Обелодањивања	864
Појмовна недоследност у вези са вредновањем основних финансијских инструмената према Правилнику за микро правна лица.	865
Остали (сложенији) финансијски инструменти (одељак 12 МСФИ за МСП / члан 35. Правилника за микро правна лица)	865
Специфичности конвертибилног дуга (одељак 22 мсфи за мсп)	867
Обавезе по основу финансијског лизинга (одељак 20 МСФИ за МСП / члан 35. Правилника за микро правна лица)	868
РАЧУН 410 – ОБАВЕЗЕ КОЈЕ СЕ МОГУ КОНВЕРТОВАТИ У КАПИТАЛ.	869
РАЧУН 411 – ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА МАТИЧНОМ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА.	873
РАЧУН 412 – ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	884

РАЧУН 413 – ОБАВЕЗЕ ПО ЕМИТОВАНИМ ХАРТИЈАМА ОД ВРЕДНОСТИ У ПЕРИОДУ ДУЖЕМ ОД ГОДИНУ ДАНА	885
РАЧУН 414 – ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ У ЗЕМЉИ	888
РАЧУН 415 – ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ У ИНОСТРАНСТВУ	896
РАЧУН 416 – ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЛИЗИНГА	899
РАЧУН 419 – ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	901
ГРУПА 42 – КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	905
РАЧУН 420 – КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ ОД МАТИЧНОГ И ЗАВИСНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА	908
РАЧУН 421 – КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ ОД ОСТАЛИХ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА	909
РАЧУН 422 – КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ У ЗЕМЉИ	915
РАЧУН 423 – КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ У ИНОСТРАНСТВУ	917
РАЧУН 424 – ДЕО ДУГОРОЧНИХ КРЕДИТА И ЗАЈМОВА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ	919
РАЧУН 425 – ДЕО ОСТАЛИХ ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈЕ ДОСПЕВАЈУ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ	919
РАЧУН 426 – ОБАВЕЗЕ ПО КРАТКОРОЧНИМ ХАРТИЈАМА ОД ВРЕДНОСТИ	920
РАЧУН 427 – ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СТАЛНИХ СРЕДСТАВА И СРЕДСТАВА ОБУСТАВЉЕНОГ ПОСЛОВАЊА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ	920
РАЧУН 428 – ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ ДЕРИВАТА	921
РАЧУН 429 – ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	928
ГРУПА 43 – ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	931
РАЧУН 430 – ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	932
РАЧУН 431 – ДОБАВЉАЧИ – МАТИЧНА И ЗАВИСНА ПРАВНА ЛИЦА У ЗЕМЉИ	939
РАЧУН 432 – ДОБАВЉАЧИ – МАТИЧНА И ЗАВИСНА ПРАВНА ЛИЦА У ИНОСТРАНСТВУ	940
РАЧУН 433 – ДОБАВЉАЧИ – ОСТАЛА ПОВЕЗАНА ПРАВНА ЛИЦА У ЗЕМЉИ	940
РАЧУН 434 – ДОБАВЉАЧИ – ОСТАЛА ПОВЕЗАНА ПРАВНА ЛИЦА У ИНОСТРАНСТВУ	941
РАЧУН 435 – ДОБАВЉАЧИ У ЗЕМЉИ	941
Унапред одобрен попуст од стране добављача	942
Накнадно одобрен попуст од стране добављача	943
Књижење аванса датих добављачима	944
Измирење путем компензације, асигнације, цесије и преузимања дуга	945
РАЧУН 436 – ДОБАВЉАЧИ У ИНОСТРАНСТВУ	953
РАЧУН 439 – ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	956
ГРУПА 44 – ОБАВЕЗЕ ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	957
РАЧУН 441 – ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ИЗВОЗА ЗА ТУЋ РАЧУН	960
РАЧУН 442 – ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ КОМИСИОНЕ И КОНСИГНАЦИОНЕ ПРОДАЈЕ	962
РАЧУН 449 – ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	966
ГРУПА 45 – ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАРАДА И НАКНАДА ЗАРАДА	967
РАЧУН 450 – ОБАВЕЗЕ ЗА НЕТО ЗАРАДЕ И НАКНАДЕ ЗАРАДА, ОСИМ НАКНАДА ЗАРАДА КОЈЕ СЕ РЕФУНДИРАЈУ	968
РАЧУН 451 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ЗАРАДЕ И НАКНАДЕ ЗАРАДА НА ТЕРЕТ ЗАПОСЛЕНОГ	969

САДРЖАЈ

РАЧУН 452 – ОБАВЕЗЕ ЗА ДОПРИНОСЕ НА ЗАРАДЕ И НАКНАДЕ ЗАРАДА НА ТЕРЕТ ЗАПОСЛЕНОГ	969
РАЧУН 453 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ И ДОПРИНОСЕ НА ЗАРАДЕ И НАКНАДЕ ЗАРАДА НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	970
РАЧУН 454 – ОБАВЕЗЕ ЗА НЕТО НАКНАДЕ ЗАРАДА КОЈЕ СЕ РЕФУНДИРАЈУ	970
РАЧУН 455 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ И ДОПРИНОСЕ НА НАКНАДЕ ЗАРАДА КОЈЕ СЕ РЕФУНДИРАЈУ НА ТЕРЕТ ЗАПОСЛЕНОГ	973
РАЧУН 456 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ И ДОПРИНОСЕ НА НАКНАДЕ ЗАРАДА КОЈЕ СЕ РЕФУНДИРАЈУ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	973

ГРУПА 46 – ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ 975

РАЧУН 460 – ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ КАМАТА И ТРОШКОВА ФИНАНСИРАЊА	975
РАЧУН 461 – ОБАВЕЗЕ ЗА ДИВИДЕНДЕ	978
РАЧУН 462 – ОБАВЕЗЕ ЗА УЧЕШЋЕ У ДОБИТКУ	978
РАЧУН 463 – ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ЗАПОСЛЕНИМА	980
Обавезе по основу отпремнина приликом одласка у пензију	981
Обавезе по основу јубиларних награда	982
РАЧУН 464 – ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДИРЕКТОРУ, ОДНОСНО ЧЛАНОВИМА ОРГАНА УПРАВЉАЊА И НАДЗОРА	983
РАЧУН 465 – ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА ЗА НАКНАДЕ ПО УГОВОРИМА	985
РАЧУН 466 – ОБАВЕЗЕ ЗА НЕТО ПРИХОД ПРЕДУЗЕТНИКА КОЈИ АКОНТАЦИЈУ ПОДИЖЕ У ТОКУ ГОДИНЕ	986
РАЧУН 467 – ОБАВЕЗЕ ЗА КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	987
Резервисања за неискоришћене дане годишњег одмора	989
РАЧУН 468 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПРИКУПЉЕНА СРЕДСТВА ПОМОЋИ	990
РАЧУН 469 – ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ	991

ГРУПА 47 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ 993

Предмет опорезивања ПДВ	993
Промет добара као предмет опорезивања ПДВ	994
Промет услуга као предмет опорезивања ПДВ	995
Обвезници ПДВ	996
Порески дужници ПДВ	997
РАЧУН 470 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ПО ИЗДАТИМ РАЧУНИМА ПО ОПШТОЈ СТОПИ (ОСИМ ПРИМЉЕНИХ АВАНСА)	998
РАЧУН 471 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ПО ИЗДАТИМ РАЧУНИМА ПО ПОСЕБНОЈ СТОПИ (ОСИМ ПРИМЉЕНИХ АВАНСА)	1001
РАЧУН 472 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ПО ПРИМЉЕНИМ АВАНСИМА ПО ОПШТОЈ СТОПИ	1002
Пример када је у истом пореском периоду дат аванс и извршен промет добара и услуга	1003
Пример када је у једном пореском периоду примљен аванс, а у другом извршен промет	1005
РАЧУН 473 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ПО ПРИМЉЕНИМ АВАНСИМА ПО ПОСЕБНОЈ СТОПИ	1007
РАЧУН 474 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ПО ОСНОВУ СОПСТВЕНЕ ПОТРОШЊЕ ПО ОПШТОЈ СТОПИ	1008

РАЧУН 475 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ПО ОСНОВУ СОПСТВЕНЕ ПОТРОШЊЕ ПО ПОСЕБНОЈ СТОПИ	1009
РАЧУН 476 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ ЗА ГОТОВИНУ	1010
РАЧУН 479 – ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ РАЗЛИКЕ ОБРАЧУНАТОГ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА	1012

ГРУПА 48 – ОБАВЕЗЕ ЗА ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

РАЧУН 480 – ОБАВЕЗЕ ЗА АКЦИЗЕ	1013
РАЧУН 481 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗ ИЗ РЕЗУЛТАТА	1014
1. Обавезе за порез на добит привредних друштава	1015
2. Обавезе за порез на нето приход предузетника	1018
РАЧУН 482 – ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ, ЦАРИНЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ ИЗ НАБАВКЕ ИЛИ НА ТЕРЕТ ТРОШКОВА	1019
РАЧУН 483 – ОБАВЕЗЕ ЗА ДОПРИНОСЕ КОЈЕ ТЕРЕТЕ ТРОШКОВЕ	1021
РАЧУН 489 – ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ЗА ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	1024

ГРУПА 49 – ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

РАЧУН 490 – УНАПРЕД ОБРАЧУНАТИ ТРОШКОВИ	1028
РАЧУН 491 – УНАПРЕД НАПЛАЋЕНИ ПРИХОДИ	1029
РАЧУН 494 – РАЗГРАНИЧЕНИ ЗАВИСНИ ТРОШКОВИ НАБАВКЕ	1031
РАЧУН 495 – ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	1031
Прелазак на прву примену новог Правилника за микро правна лица у 2021. години	1033
РАЧУН 496 – РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПОТРАЖИВАЊА	1038
РАЧУН 498 – ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	1038
Средства по којима се обрачунава амортизација	1039
РАЧУН 499 – ОСТАЛА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	1041

*др Милан Неговановић, Тијана Павловић, Данијела Крајић, Иван Антић
и Душан Поповић*

КЛАСА 5: РАСХОДИ

ГРУПА 50 – НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

РАЧУН 500 – НАБАВКА РОБЕ	1047
РАЧУН 501 – НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1050
РАЧУН 502 – НАБАВНА ВРЕДНОСТ НЕКРЕТНИНА ПРИБАВЉЕНИХ РАДИ ПРОДАЈЕ	1056
РАЧУН 503 – НАБАВНА ВРЕДНОСТ ОСТАЛИХ СТАЛНИХ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ	1058

ГРУПА 51 – ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА И ЕНЕРГИЈЕ

РАЧУН 510 – НАБАВКА МАТЕРИЈАЛА	1061
РАЧУН 511 – ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА ЗА ИЗРАДУ	1063
ФИФО метода	1072
Метода пондерисане просечне цене	1073

САДРЖАЈ

РАЧУН 512 – ТРОШКОВИ ОСТАЛОГ МАТЕРИЈАЛА (РЕЖИЈСКОГ).....	1074
РАЧУН 513 – ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1076
РАЧУН 514 – ТРОШКОВИ РЕЗЕРВНИХ ДЕЛОВА.....	1079
РАЧУН 515 – ТРОШКОВИ ЈЕДНОКРАТНОГ ОТПИСА АЛАТА И ИНВЕНТАРА.....	1081
ГРУПА 52 – ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ.....	1083
РАЧУН 520 – ТРОШКОВИ ЗАРАДА И НАКНАДА ЗАРАДА (БРУТО)	1084
Обједињена наплата пореза.	1087
РАЧУН 521 – ТРОШКОВИ ПОРЕЗА И ДОПРИНОСА НА ЗАРАДЕ И НАКНАДЕ ЗАРАДА НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	1091
РАЧУН 522 – ТРОШКОВИ НАКНАДА ПО УГОВОРУ О ДЕЛУ	1091
РАЧУН 523 – ТРОШКОВИ НАКНАДА ПО АУТОРСКИМ УГОВОРИМА	1092
РАЧУН 524 – ТРОШКОВИ НАКНАДА ПО УГОВОРИМА О ПРИВРЕМЕНИМ И ПОВРЕМЕНИМ ПОСЛОВИМА.....	1095
РАЧУН 525 – ТРОШКОВИ НАКНАДЕ ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ УГОВОРА	1099
РАЧУН 526 – ТРОШКОВИ НАКНАДА ДИРЕКТОРУ, ОДНОСНО ЧЛАНОВИМА ОРГАНА УПРАВЉАЊА И НАДЗОРА	1099
РАЧУН 528 – ТРОШКОВИ АНГАЖОВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ПРЕКО АГЕНЦИЈА И ЗАДРУГА	1101
РАЧУН 529 – ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ И НАКНАДЕ	1102
ГРУПА 53 – ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА.....	1107
РАЧУН 530 – ТРОШКОВИ УСЛУГА НА ИЗРАДИ УЧИНАКА	1107
РАЧУН 531 – ТРОШКОВИ ТРАНСПОРТНИХ УСЛУГА	1108
РАЧУН 532 – ТРОШКОВИ УСЛУГА ОДРЖАВАЊА.....	1111
РАЧУН 533 – ТРОШКОВИ ЗАКУПНИНА	1113
РАЧУН 534 – ТРОШКОВИ САЈМОВА	1122
РАЧУН 535 – ТРОШКОВИ РЕКЛАМЕ И ПРОПАГАНДЕ	1123
Реклама и пропаганда са становишта књижења и пореског биланса	1124
Реклама, пропаганда и репрезентација са становишта прописа о ПДВ	1129
РАЧУН 536 – ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА	1135
РАЧУН 537 – ТРОШКОВИ РАЗВОЈА КОЈИ СЕ НЕ КАПИТАЛИЗУЈУ	1136
РАЧУН 539 – ТРОШКОВИ ОСТАЛИХ УСЛУГА.....	1138
ГРУПА 54 – ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА.....	1139
РАЧУН 540 – ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1140
Рачуноводствене политике у вези са амортизацијом	1141
Стална средства која подлежу и не подлежу обрачуна амортизације ..	1141
Разврставање на основна и обртна средства (резервни делови, алат и ситан инвентар).....	1143
Почетак обрачуна амортизације	1144
Престанак обрачуна амортизације.....	1145
Појединачни обрачун амортизације	1145
Основица за обрачун амортизације.....	1146
Корисни век трајања средства	1149

Методи обрачуна амортизације и амортизациона стопа	1150
Преиспитивање и промена корисног века трајања средства и метода амортизације	1155
Примери обрачуна и књижења амортизације	1159
Накнадни издаци (увећање набавне вредности и искњижавање књиговодствене вредности замењених делова средстава)	1165
Резервисања за трошкове и ризике	1168
РАЧУН 541 – ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ГАРАНТНИ РОК	1170
РАЧУН 542 – РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ТРОШКОВЕ ОБНАВЉАЊА ПРИРОДНИХ БОГАТСТАВА	1170
РАЧУН 543 – ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ЗАДРЖАНЕ КАУЦИЈЕ И ДЕПОЗИТЕ	1171
РАЧУН 544 – РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ТРОШКОВЕ РЕСТРУКТУРИРАЊА	1171
РАЧУН 545 – ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА ЗА НАКНАДЕ И ДРУГЕ БЕНЕФИЦИЈЕ ЗАПОСЛЕНИХ	1172
РАЧУН 549 – ТРОШКОВИ ОСТАЛИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1172
ГРУПА 55 – НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1173
РАЧУН 550 – ТРОШКОВИ НЕПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1173
РАЧУН 551 – ТРОШКОВИ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈЕ	1177
РАЧУН 552 – ТРОШКОВИ ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА	1178
РАЧУН 553 – ТРОШКОВИ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА	1179
РАЧУН 554 – ТРОШКОВИ ЧЛАНАРИНА	1180
РАЧУН 555 – ТРОШКОВИ ПОРЕЗА И НАКНАДА	1181
РАЧУН 556 – ТРОШКОВИ ДОПРИНОСА	1184
РАЧУН 559 – ОСТАЛИ НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1184
ГРУПА 56 – ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1187
Обухватање трошкова камата и других трошкова позајмљивања по МСФИ за МСП	1187
Обухватање трошкова камата и других трошкова позајмљивања код пословних субјеката који примењују Правилник за микро правна лица	1188
Обухватање курсних разлика по МСФИ за МСП	1189
Монетарне и немонетарне ставке	1190
Који девизни курс се користи приликом књижења?	1191
Нови Правилник за микро правна лица	1192
Ефекат курсних разлика на финансијски резултат	1193
Курсне разлике у току године (реализоване курсне разлике)	1194
Курсне разлике на крају извештајног периода (нереализоване курсне разлике)	1194
Нето улагање у инострано пословање	1195
Курсне разлике за потраживањима за уписани, а неуплаћени капитал	1196
РАЧУН 560 – ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА	1196
РАЧУН 561 – ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1199
РАЧУН 562 – РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1200
РАЧУН 563 – НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1202

САДРЖАЈ

РАЧУН 564 – РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ЕФЕКТА ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1205
РАЧУН 565 – РАСХОДИ ОД УЧЕШЋА У ГУБИТКУ ПРИДРУЖЕНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА И ЗАЈЕДНИЧКИХ ПОДУХВАТА	1206
РАЧУН 569 – ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1207
ГРУПА 57 – ОСТАЛИ РАСХОДИ	1209
РАЧУН 570 – ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ РАСХОДОВАЊА И ПРОДАЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	1210
РАЧУН 571 – ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ РАСХОДОВАЊА И ПРОДАЈЕ БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА	1211
РАЧУН 572 – ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ РАСХОДОВАЊА И ПРОДАЈЕ УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ И ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	1212
РАЧУН 573 – ГУБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ МАТЕРИЈАЛА	1213
РАЧУН 574 – МАЊКОВИ	1214
РАЧУН 575 – РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ЕФЕКТА УГОВОРЕНЕ ЗАШТИТЕ ОД РИЗИКА, КОЈИ НЕ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ДА СЕ ИСКАЖУ У ОКВИРУ ОСТАЛОГ РЕЗУЛТАТА (СВЕОБУХВАТНОГ ДОБИТКА ИЛИ ГУБИТКА)	1215
РАЧУН 576 – РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ДИРЕКТНИХ ОТПИСА ПОТРАЖИВАЊА	1216
Директан отпис потраживања и порез на добит	1217
РАЧУН 577 – РАСХОДИ ПО ОСНОВУ РАСХОДОВАЊА ЗАЛИХА	1218
РАЧУН 579 – ОСТАЛИ НЕПОМЕНУТИ РАСХОДИ	1222
ГРУПА 58 – РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	1225
Умањење вредности имовине осим залиха	1227
Утврђивање надокнадивог износа	1228
Признавање и одмеравање губитка због умањења вредности за јединицу која генерише готовину	1229
Умањење вредности финансијске имовине	1229
Обелодањивање умањења вредности средстава	1229
Порески третман умањења вредности	1230
РАЧУН 580 – РАСХОДИ ОД УТВРЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА	1230
РАЧУН 581 – РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ	1232
Обезвређење гудвила стеченог у пословној комбинацији	1235
РАЧУН 582 – РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	1236
РАЧУН 583 – РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ДУГОРОЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАСМАНА И ДРУГИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛИ УКУПАН РЕЗУЛТАТ	1238
РАЧУН 584 – РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА	1240
РАЧУН 585 – РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И КРАТКО-РОЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАСМАНА	1243
РАЧУН 586 – РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКИХ ДЕРИВАТА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА СЕ ИСКАЗУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1247
РАЧУН 589 – ОБЕЗВРЕЂЕЊЕ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ	1247
ГРУПА 59 – ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	1249
РАЧУН 590 – ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	1249

РАЧУН 591 – РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ЕФЕКТА ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА	1251
РАЧУН 592 – РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА КОЈЕ НИСУ МАТЕРИЈАЛНО ЗНАЧАЈНЕ	1252
Дефиниција грешке из ранијег периода	1252
Материјална значајност грешке (праг материјалности)	1253
Како се утврђује праг материјалности грешке из ранијих периода?	1253
Материјалност грешке из ранијих година и порез на добит	1254
Начин исправке грешке из ранијих година у пословним књигама	1255
Исправка грешке из ранијих година која није материјално значајна	1255
Исправка материјално значајне грешке из ранијих година	1256
Исправка грешке која је настала по основу погрешно утврђеног пореза на добит за претходну годину	1257
Обелодањивање грешака из претходног периода	1257
РАЧУН 599 – ПРЕНОС РАСХОДА	1257

Иван Антић, др Милан Неговановић и Душан Поповић

КЛАСА 6: ПРИХОДИ 1259

Одмеравање (процењивање) прихода	1262
Размена робе или услуга	1263
Идентификација трансакције која генерише (ствара) приход	1264
Продаја робе	1265
Уговори о изградњи	1266
Метод процента довршености	1267
Пружање услуга	1268
Камата, тантијеме и дивиденде	1268
Обелодањивања	1269
Општа обелодањивања о приходу	1269
Обелодањивања која се односе на приход од уговор о изградњи. . .	1269

ГРУПА 60 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ 1271

РАЧУН 600 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ МАТИЧНИМ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ	1271
РАЧУН 601 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ МАТИЧНОМ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА НА ИНОСТРАНOM ТРЖИШТУ	1272
РАЧУН 602 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ	1273
РАЧУН 603 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА НА ИНОСТРАНOM ТРЖИШТУ	1273
РАЧУН 604 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ	1274
Књижење продаје робе на мало	1274
Књижење продаје робе на мало путем кредитних и платних картица ..	1275
Приходи од продаје некретнина	1276
Приходи од продаје на велико уз бескаматни кредит	1278
Приходи од финансијског лизинга код давалаца лизинга	1279
Повраћај купљене робе продавцу на основу извршене рекламације купца, са којом се сагласио продавац	1279
Књижење прихода када купац има право да поништи куповину (врати робу)	1280

САДРЖАЈ

РАЧУН 605 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ НА ИНОСТРАНОМ ТРЖИШТУ.....	1283
ГРУПА 61 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	1287
РАЧУН 610 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА МАТИЧНОМ И ЗАВИС- НИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ	1287
РАЧУН 611 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА МАТИЧНОМ И ЗАВИС- НИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА НА ИНОСТРАНОМ ТРЖИШТУ.....	1287
РАЧУН 612 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ	1288
РАЧУН 613 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА НА ИНОСТРАНОМ ТРЖИШТУ	1288
РАЧУН 614 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ ...	1288
Приходи од продаје сопствених производа на мало.....	1289
Пример повраћаја непродатих производа у наредном извештајном периоду до дана одобравања финансијских извештаја	1289
Приходи од продаје услуга	1292
Приходи од услуга провизије.....	1292
Услуга посредовања у промету некретнина.....	1294
Признавање прихода према степену довршености.....	1294
Приходи од комисионих услуга	1295
Књижење код комисионара	1298
Приходи од франшизе.....	1300
Књижење накнадно одобреног рабата.....	1301
Приходи по основу уговора о изградњи	1302
РАЧУН 615 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА НА ИНОСТРАНОМ ТРЖИШТУ	1305
ГРУПА 62 – ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ.....	1307
РАЧУН 620 – ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА ИЛИ ПОТРОШЊЕ РОБЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПО- ТРЕБЕ.....	1308
РАЧУН 621 – ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА ИЛИ ПОТРОШЊЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ.....	1310
ГРУПА 63 – ПРОМЕНА ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА УЧИНАКА	1313
РАЧУН 630 – ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ, НЕДОВР- ШЕНИХ УСЛУГА И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1314
РАЧУН 631 – СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ, НЕДОВР- ШЕНИХ УСЛУГА И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1315
ГРУПА 64 – ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1317
Признавање и одмеравање државних давања.....	1318
Обелодањивање.....	1319
РАЧУН 640 – ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, РЕГРЕСА, КОМПЕНЗАЦИЈА И ПОВРАЋАЈА ПОРЕСКИХ ДАЖБИНА.....	1320
РАЧУН 641 – ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ УСЛОВЉЕНИХ ДОНАЦИЈА	1321

ГРУПА 65 – ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ..... 1325

РАЧУН 650 – ПРИХОДИ ОД ЗАКУПНИНА	1325
РАЧУН 651 – ПРИХОДИ ОД ЧЛАНАРИНА	1329
РАЧУН 652 – ПРИХОДИ ОД ТАНТИЈЕМА И ЛИЦЕНЦНИХ НАКНАДА	1329
РАЧУН 653 – ПРИХОДИ ОД ЧЛАНСКИХ ДОПРИНОСА, ИСКАЗУЈУ СЕ ПРИХОДИ ОД ЧЛАНСКИХ ДОПРИНОСА ПОСЛОВНИХ И ДРУГИХ УДРУЖЕЊА	1330
РАЧУН 654 – ПРИХОДИ ПО ПОСЕБНИМ ПРОПИСИМА ИЗ БУЏЕТА, ИСКАЗУЈУ СЕ ПРИХОДИ ОСТВАРЕНИ ИЗ БУЏЕТА У СКЛАДУ СА ИЗНОСИМА УТВРЂЕНИМ ПО ПОСЕБНИМ ПРОПИСИМА	1331
РАЧУН 655 – ПРИХОДИ ПО ПОСЕБНИМ ПРОПИСИМА ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА, ИСКАЗУЈУ СЕ ПРИХОДИ ОСТВАРЕНИ ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА ФИНАНСИРАЊА ПРЕДВИЂЕНИХ ПОСЕБНИМ ПРОПИСИМА	1332
РАЧУН 659 – ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1332

ГРУПА 66 – ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ 1333

РАЧУН 660 – ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД МАТИЧНИХ И ЗАВИСНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА	1333
РАЧУН 661 – ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ОСТАЛИХ ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА	1333
РАЧУН 662 – ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1334
РАЧУН 663 – ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1335
РАЧУН 664 – ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ЕФЕКТА УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1336
РАЧУН 665 – ПРИХОДИ ОД УЧЕШЋА У ДОБИТКУ ПРИДРУЖЕНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА И ЗАЈЕДНИЧКИХ ПОДУХВАТА	1337
РАЧУН 669 – ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1338

ГРУПА 67 – ОСТАЛИ ПРИХОДИ..... 1339

РАЧУН 670 – ДОБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	1340
РАЧУН 671 – ДОБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА	1341
РАЧУН 672 – ДОБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ УЧЕШЋА И ДУГОРОЧНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	1341
РАЧУН 673 – ДОБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ МАТЕРИЈАЛА	1342
РАЧУН 674 – ВИШКОВИ	1343
РАЧУН 675 – НАПЛАЋЕНА ОТПИСАНА ПОТРАЖИВАЊА	1344
РАЧУН 676 – ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ЕФЕКТА УГОВОРЕНЕ ЗАШТИТЕ ОД РИЗИКА (КОЈИ НЕ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ДА СЕ ИСКАЖУ У ОКВИРУ ОСТАЛОГ РЕЗУЛТАТА)	1344
РАЧУН 677 – ПРИХОДИ ОД СМАЊЕЊА ОБАВЕЗА	1345
РАЧУН 678 – ПРИХОДИ ОД УКИДАЊА ДУГОРОЧНИХ И КРАТКОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1347
РАЧУН 679 – ОСТАЛИ НЕПОМЕНУТИ ПРИХОДИ	1347

ГРУПА 68 – ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ..... 1351

Сторнирање губитка због умањења вредности	1352
Сторнирање када је надокнадиви износ процењен за појединачно средство са умањеном вредношћу	1352
Сторнирање тамо где је надокнадиви износ процењен за јединицу која генерише готовину	1353
Укидање раније признатог губитка због обезвређења гудвила	1354
Обелодањивање	1354

САДРЖАЈ

РАЧУН 680 – ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА	1354
РАЧУН 681 – ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ НЕМАТЕРИЈАЛНИХ УЛАГАЊА ..	1355
РАЧУН 682 – ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	1357
РАЧУН 683 – ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ДУГОРОЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАСМАНА И ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛИ УКУПАН РЕЗУЛТАТ	1358
РАЧУН 684 – ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА	1360
РАЧУН 685 – ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА И КРАТКОРОЧНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАСМАНА	1361
РАЧУН 686 – ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКИХ ДЕРИВАТА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА СЕ ИСКАЗУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1362
РАЧУН 689 – ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ	1363
ГРУПА 69 – ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	1365
РАЧУН 690 – ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	1365
РАЧУН 691 – ПРИХОДИ ОД ЕФЕКТА ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА	1366
РАЧУН 692 – ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА КОЈЕ НИСУ МАТЕРИЈАЛНО ЗНАЧАЈНЕ	1367
РАЧУН 699 – ПРЕНОС ПРИХОДА	1367

Душан Поповић

КЛАСА 7: ОТВАРАЊЕ ГЛАВНЕ КЊИГЕ 1369

ГРУПА 70 – ОТВАРАЊЕ ГЛАВНЕ КЊИГЕ 1371

РАЧУН 700 – ОТВАРАЊЕ ГЛАВНЕ КЊИГЕ	1371
---	------

ГРУПА 71 – ЗАКЉУЧАК РАЧУНА УСПЕХА 1373

РАЧУН 710 – РАСХОДИ И ПРИХОДИ	1373
РАЧУН 711 – ДОБИТАК И ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	1374
РАЧУН 712 – ПРЕНОС УКУПНОГ РЕЗУЛТАТА	1374

ГРУПА 72 – РАЧУН ДОБИТКА И ГУБИТКА 1375

РАЧУН 720 – ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК	1375
РАЧУН 721 – ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1375
РАЧУН 722 – ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ И ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1376
1. Текући порез и одложени порез	1376
2. Случајеви у којима се утврђују одложена пореска средства и одложене пореске обавезе	1378
3. Утврђивање одложених пореза по основу амортизације ако се средства процењују по моделу ревалоризације	1381
4. Примања запослених и одложена пореска средства	1384
5. Резервисања и одложена пореска средства	1386
Одложена пореска средства по основу резервисања за отпремнице приликом одласка у пензију	1386
Одложена пореска средства по основу осталих резервисања	1388

6. Обезвређења имовине и одложена пореска средства	1389
Одложена пореска средства по основу обезвређења залиха	1390
Обезвређење ХОВ којима се тргује	1392
7. Одложена пореска средства по основу обрачунатих а неплаћених јавних дажбина	1393
8. Ефекти промене рачуноводствене политике настали услед прве примене МРС, односно МСФИ и МСФИ за МСП и одложени порези	1394
9. Обелодањивање	1395
Непризната одложена пореска средства	1395
10. Пребијање одложених пореских средстава и обавеза	1396
11. Правна лица којима престаје обавеза исказивања одложених по- реза	1397
12. Правна лица која први пут исказују одложене порезе	1398
РАЧУН 723 – ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1399
РАЧУН 724 – ПРЕНОС ДОБИТКА ИЛИ ГУБИТКА	1400
ГРУПА 73 – ЗАКЉУЧАК РАЧУНА СТАЊА	1405
РАЧУН 730 – ИЗРАВНАЊЕ РАЧУНА СТАЊА	1405
ГРУПА 74 – ЗАКЉУЧАК РАЧУНА УСПЕХА	1407

Тијана Павловић

КЛАСА 8: ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА 1409

ГРУПА 88 – ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	1411
РАЧУН 880 – ТУЋА СРЕДСТВА УЗЕТА У ОПЕРАТИВНИ ЛИЗИНГ (ЗАКУП)	1411
РАЧУН 881 – ПРЕУЗЕТИ ПРОИЗВОДИ И РОБА ЗА ЗАЈЕДНИЧКО ПОСЛОВАЊЕ	1414
РАЧУН 882 – РОБА УЗЕТА У КОМИСИОН И КОНСИГНАЦИЈУ	1416
РАЧУН 883 – МАТЕРИЈАЛ И РОБА ПРИМЉЕНИ НА ОБРАДУ И ДОРАДУ	1416
РАЧУН 884 – ДАТА ЈЕМСТВА, ГАРАНЦИЈЕ И ДРУГА ПРАВА	1418
РАЧУН 885 – ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ КОЈЕ СУ ВАН ПРОМЕТА	1421
РАЧУН 889 – ОСТАЛА ИМОВИНА ДРУГИХ СУБЈЕКТА	1423
ГРУПА 89 – ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	1425

Др Ратомир Ћиrowић

КЛАСА 9: ОБРАЧУН ТРОШКОВА И УЧИНАКА 1427

Нови рачуни у Класи 9 и новине у вези са вредновањем залиха	1428
Нормативни основи за утврђивање цене коштања учинака	1429
Значај и специфичности обрачуна трошкова и учинака	1430
Трошкови производње (конверзије)	1431
Усвајање рачуноводствених политика за одмеравање вредности залиха учинака	1435

ГРУПА 90 – РАЧУНИ ОДНОСА СА ФИНАНСИЈСКИМ КЊИГОВОДСТВОМ 1441

Биланс успеха.....	1443
РАЧУН 900 – РАЧУН ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ ЗАЛИХА.....	1445
РАЧУН 901 – РАЧУН ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И РОБЕ.....	1448
РАЧУН 902 – РАЧУН ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ ТРОШКОВА.....	1450
РАЧУН 903 – РАЧУН ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРО- ИЗВОДА КОЈИ СЕ ОДМЕРАВАЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ.....	1452
РАЧУН 904 – РАЧУН ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ ПРИХОДА.....	1455

ГРУПА 91 – МАТЕРИЈАЛ И РОБА – МАТЕРИЈАЛ И РОБА 1457

Метод специфичне идентификације.....	1458
ФИФО метод.....	1459
Метод пондерисаних просечних цена.....	1459
Метод планских цена.....	1460
РАЧУН 910 – МАТЕРИЈАЛ.....	1461
Књижење трошкова материјала у финансијском рачуноводству када се залихе воде на рачуну 910.....	1463
РАЧУН 911 – РОБА.....	1463
1. Роба у промету на велико у складишту и стоваришту.....	1464
2. Роба у промету на мало и у другим малопродајним објектима.....	1467
РАЧУН 912 – ПРОИЗВОДИ И РОБА У ПРОДАВНИЦАМА ПРОИЗВОЂАЧА.....	1469
1. Евиденција готових производа и робе преко рачуна 912.....	1470
1.1. Књижење продаје готових производа преко рачуна 912 када се залихе воде по стварној цени коштања.....	1471
1.2. Књижење продаје робе преко рачуна 912.....	1473
1.3. Књижење продаје готових производа преко рачуна 912 када се залихе воде по планским ценама.....	1475
2. Евиденција робе у продавници произвођача преко рачуна групе 13.....	1478
3. Продаја сопствених производа произвођача преко рачуна 134.....	1478

ГРУПА 92 – РАЧУНИ МЕСТА ТРОШКОВА НАБАВКЕ, ТЕХНИЧКЕ УПРАВЕ И ПОМОЋНИХ ДЕЛАТНОСТИ – МАТЕРИЈАЛ И РОБА 1481

Алокација трошкова услужних МТ на производна МТ и непроизвод- них МТ на трошкове периода.....	1482
1. Директни метод распореда трошкова услужних и помоћних МТ на производна МТ.....	1482
2. Степ метода распореда трошкова.....	1484
3. Метод линеарних једначина за распоред трошкова.....	1486

ГРУПА 93 – РАЧУНИ ГЛАВНИХ ПРОИЗВОДНИХ МЕСТА ТРОШКОВА 1491

ГРУПА 94 – РАЧУНИ МЕСТА ТРОШКОВА УПРАВЕ, ПРОДАЈЕ И СЛИЧНИХ АКТИВНОСТИ 1493

ГРУПА 95 – НОСИОЦИ ТРОШКОВА..... 1495

РАЧУНИ 950 ДО 956 – НОСИОЦИ ТРОШКОВА.....	1495
1. Трошкови који улазе у цену коштања залиха недовршене произ- водње.....	1496

2. Обрачун залиха по стварним трошковима	1496
2.1. Обрачун цене коштања по радним налозима	1497
2.2. Обрачун цене коштања у масовној производњи	1502
3. Обрачун производње по планским ценама	1509
Произведени готови производи	1511
Продати готови производи	1511
Трошкови у финансијском књиговодству	1511
Распоред трошкова по местима трошкова за период од 1. јануара до 31. децембра 2021. године	1513
Структура распореда директних и индиректних трошкова	1514
А. Распоред трошкова МТ Погон „А“	1514
Распоред укупних трошкова МТ – Погон „А“	1515
Б. Распоред трошкова МТ Погон „Б“	1515
Распоред укупних трошкова МТ – Погон „Б“	1516
Утврђивање одступања у трошковима недовршене производње на рачунима 950 и 951 – Носиоци трошкова на дан 31.12.2021. године	1516
Утврђивање одступања у трошковима готових производа на рачунима 960 и 961 – Готови производи на дан 31.12.2021. године	1517
3.1. Пренос промена вредности залиха у финансијско књиговод- ство	1524
3.2. Књижење мањкова и вишкова залиха учинака у финансијском књиговодству	1525
3.3. Свођење залиха недовршене производње и готових произво- да на нето продајну цену	1526
РАЧУН 957 – НЕДОВРШЕНИ ПОЉОПРИВРЕДНИ ПРОИЗВОДИ КОЈИ СЕ ОДМЕРАВАЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ	1527
РАЧУН 958 – ПОЛУПРОИЗВОДИ СОПСТВЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ	1536
РАЧУН 959 – ОДСТУПАЊЕ У ТРОШКОВИМА НОСИЛАЦА ТРОШКОВА	1537
ГРУПА 96 – ГОТОВИ ПРОИЗВОДИ	1539
РАЧУНИ 960 ДО 967 – ГОТОВИ ПРОИЗВОДИ	1539
Методи израде калкулације цене коштања производа	1540
1. Чиста дивизиона калкулација	1541
2. Калкулација помоћу еквивалентних бројева	1541
3. Калкулација куплованих производа	1543
4. Додатна калкулација	1544
РАЧУН 968 – ГОТОВИ ПОЉОПРИВРЕДНИ ПРОИЗВОДИ КОЈИ СЕ ОДМЕРАВАЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ	1545
РАЧУН 969 – ОДСТУПАЊА У ТРОШКОВИМА ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1550
ГРУПА 97 – СЛОБОДНА ГРУПА	1551
ГРУПА 98 – РАСХОДИ И ПРИХОДИ	1553
РАЧУН 980 – ТРОШКОВИ ПРОДАТИХ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	1553
РАЧУН 981 – НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1554
РАЧУН 982 – ТРОШКОВИ ПЕРИОДА	1554
РАЧУН 983 – ОТПИСИ, МАЊКОВИ И ВИШКОВИ ЗАЛИХА УЧИНАКА	1555

САДРЖАЈ

РАЧУН 984 – РЕАЛИЗОВАНИ ПОЉОПРИВРЕДНИ ПРОИЗВОДИ КОЈИ СЕ ОДМЕРАВАЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ.....	1557
985 – СЛОБОДАН РАЧУН.....	1558
РАЧУН 986 – ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	1559
РАЧУН 987 – ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ РОБЕ	1559
РАЧУН 988 – ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЕНЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА (СЛОБОДАН РАЧУН).....	1560
РАЧУН 989 – ДРУГИ ПРИХОДИ.....	1560
ГРУПА 99 – РАЧУНИ ДОБИТКА, ГУБИТКА И ЗАКЉУЧКА.....	1561
РАЧУН 990 – ПОСЛОВНИ ДОБИТАК И ГУБИТАК	1561
РАЧУН 991 – ГУБИТАК И ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ МАТЕРИЈАЛА	1562
РАЧУН 992 – МАЊКОВИ МАТЕРИЈАЛА И РОБЕ.....	1563
РАЧУН 993 – ОТПИСИ МАТЕРИЈАЛА И РОБЕ	1564
РАЧУН 994 – ВИШКОВИ МАТЕРИЈАЛА И РОБЕ	1564
РАЧУН 999 – ЗАКЉУЧАК ОБРАЧУНА ТРОШКОВА И УЧИНАКА	1565
ПРОПИСИ КОЈИ СУ КОРИШЋЕНИ ЗА ИЗРАДУ ПРИРУЧНИКА	1567